

AVIZ
referitor la propunerea legislativă pentru alegerea
Camerei Deputaților și Senatului

Analizând **propunerea legislativă pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B356 din 28.06.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare crearea cadrului juridic general pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului prin instituirea colegiului și a votului uninominal prin sistemul de repartizare proporțională a mandatelor în cadrul fiecărui colegiu uninominal, la ambele Camere.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) și h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că o propunere legislativă cu același obiect de reglementare, a fost transmisă spre avizare Consiliului Legislativ cu adresa Senatului nr.354 din 26.06.2007, motiv pentru care, la finalizarea proiectului, sugerăm să fie avută în vedere și aceasta.

Fără a ne pronunța asupra soluțiilor legislative preconizate, semnalăm următoarele observații și propuneri de redactare și tehnică legislativă.

2. Având în vedere că, potrivit art.74 alin.(4) din Constituția României, republicată, deputații și senatorii pot prezenta propuneri legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi, este necesar ca în titlu expresia „Propunerea legislativă” să fie înlocuită prin cuvântul „Lege”.

3. Pentru respectarea uzanței în redactarea actelor normative, recomandăm ca titlurile capitolelor să fie redactate după următorul exemplu:

„CAPITOLUL I
Dispoziții generale”

4. Deoarece potrivit art.45 alin.(5) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, numai la coduri și la legi de mare întindere articolele sunt prevăzute cu denumiri marginale, exprimând sintetic obiectul lor, recomandăm eliminarea denumirii articolelor, mai ales că unele dintre ele se confundă cu denumirea capitolelor sau a secțiunilor. În aceste condiții, textele vor fi redactate pe același aliniament cu articolele care le marchează.

5. La partea introductivă a **art.2**, pentru acuratețea exprimării normative, recomandăm reformularea textului, astfel:

„Art.2. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:”.

6. Având în vedere că, potrivit art.46 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, în situația în care un articol are două sau mai multe alineate, acestea se numerează la începutul fiecăruia cu cifre arabe cuprinse între paranteze, este necesar ca cifrele arabe care marchează alineatele să fie redactate între paranteze. Observația este valabilă pentru marcarea tuturor alineatelor din cuprinsul articolelor proiectului, precum și pentru alineatele articolelor la care se face trimitere în cadrul textelor.

7. La **art.5 alin.(1)**, pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea expresiei „conform art.11”, cu sintagma „**potrivit** prevederilor art.11”.

8. La **art.7 alin.(1)**, propunem înlocuirea expresiei „Anunțarea publică” cu sintagma „Aducerea la cunoștință publică”, mai adecvată

în context, iar la **alin.(4)**, expresia „Hotărârii de Guvern” trebuie redată sub forma „hotărârii Guvernului”.

9. Pentru un spor de rigoare normativă, la **art.10** propunem ca textul să utilizeze sintagma „o **circumscripție** în municipiul București și o circumscripție separată”.

10. La **art.11 alin.(1)**, semnalăm că din eroare ultimul text este marcat cu litera a) în loc de lit.d), iar cuvintele din debutul textelor **lit.c) și d)** trebuie scrise cu literă mică.

La **alin.(1)** în textul devenit **lit.d)**, cuvântul „menționat” trebuie înlocuit cu termenul „prevăzut”.

La **alin.(2)**, din considerente de tehnică legislativă, expresia „va fi stabilită” trebuie înlocuită cu expresia „se stabilește”, iar expresia „hotărâre de Guvern” trebuie înlocuită cu expresia „hotărâre a Guvernului”.

Totodată, pentru corelare cu textele la care se face trimitere și pentru un spor de rigoare în redactare, propunem înlocuirea expresiei „modificată ulterior” prin cuvântul „actualizată”.

11. La **art.12 alin.(3)**, pentru accentuarea caracterului imperativ al normei, este necesară înlocuirea expresiei „va fi efectuată”, cu expresia „se face”.

12. Semnalăm că textele propuse pentru **art.13** nu sunt marcate ca alineate, astfel cum s-a procedat în tot cuprinsul proiectului.

13. La **art.15 alin.(1) lit.d)**, textul trebuie să debuteze cu expresia „face publicațiile și afișările”, fiind vorba despre Biroul Electoral Central, la **lit.f)** cuvântul „Stabilește” trebuie redat cu literă mică, deoarece textele se regăsesc în cadrul unei enumerări, iar la **lit.m)** trebuie să se redea denumirea completă a editorialului oficial, respectiv „Monitorul Oficial al României”.

În ceea ce privește definirea fraudei electorale propusă la **alin.(4)**, sugerăm ca textul să fie inserat în cuprinsul art.2 rezervat definirii termenilor utilizați de lege.

14. La **art.16 alin.(5)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea sintagmei „se face aplicând în mod corespunzător prevederile de la art.14 alin.3-6”, cu sintagma „se face potrivit prevederilor art. 14 alin. (3) și (6)”. Observația este valabilă și pentru **alin.(6)**.

Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, menționăm că cele 4 texte ale **alin.(7)** trebuie marcate ca alineate, întrucât

exprimă idei distincte. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

15. Pentru unitate în redactarea **art.17**, este necesar ca textele propuse la **alin.(1) lit.c**) și **alin.(2) lit.g**), să debuteze cu sintagma „comunică, în termen de 24 de ore ...”.

Totodată, **alin.(2) lit.g**) trebuie să facă trimitere la **alin.(1) lit.c**), nu la „punctul c”.

De asemenea, la **alin.(1) lit.j**), textul nu constituie o atribuție a biroului electoral de circumscripție, în sensul celor enumerate anterior, motiv pentru care acesta trebuie să constituie un alineat distinct, marcat ca **alin.(2)**. Observația este valabilă și pentru **alin.(2) lit.h**) din cadrul aceluiași articol.

Din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, **alin.(1)** și **(2)** ale **art.17** ar fi trebuit să constituie articole distincte, deoarece se referă la două structuri cu atribuții separate.

16. Întrucât formularea „alineatul precedent” nu este recomandată de normele de tehnică legislativă a se folosi într-un act normativ, la **art.19 alin.(3)** este necesară înlocuirea acesteia cu o normă de trimitere la **alin.(2)**. Observația este valabilă și pentru toate situațiile din proiect, urmând a se identifica alineatele la care trebuie să se facă trimitere.

La **alin.(8)**, pentru un spor de rigoare în redactare, propunem ca expresia „În două zile” să fie redată sub forma „În termen de două zile”. Observația este valabilă și pentru **alin.(9)** și **(10)** ale aceluiași articol.

Totodată, la primul text al **alin.(9)**, propunem înlocuirea sintagmei „aplicând corespunzător prevederile **art.16 alin.5**”, cu sintagma „**potrivit** prevederile **art.16 alin.(5)**”.

Având în vedere normele de tehnică legislativă, potrivit cărora nu se face trimitere la o normă care este la rândul ei normă de trimitere, supunem atenției inițiatorilor să revadă dispoziția de trimitere din cuprinsul **alin.(9)**, întrucât **art.16 alin.(5)** face și el trimitere la **art.14 alin.(3)** și **(6)**.

De asemenea, menționăm că nu este recomandat ca ultimele două texte nemarcate din cuprinsul **alin.(9)** să debuteze cu aceeași expresie, respectiv „Cu această ocazie”, motiv pentru care este necesară revederea acestora.

17. Pentru unitate în redactarea art.20, textul de la **lit.i)** trebuie să debuteze cu expresia „eliberează, la cererea observatorilor”.

18. La **Capitolul IV**, structurat pe secțiuni este omisă secțiunea 1, motiv pentru care propunem următoarea redactare:

„Capitolul IV

Registrul electoral, listele electorale și cărțile de alegător

Secțiunea 1

Registrul electoral”

Totodată, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, titlurile celorlalte secțiuni trebuie redactate după următorul model:

„Secțiunea a 2-a

Listele electorale”

19. Având în vedere că proiectul cuprinde un articol distinct, art.2 rezervat definițiilor, ar fi indicat ca textul **art.22 alin.(1)** referitor la registrul electoral să fie inserat în cadrul acestuia. Pe cale de consecință, celelalte alineate urmează a fi renumerotate.

Totodată, la actualul **alin.(5)** trebuie redată denumirea completă a instituției, respectiv Autoritatea Electorală Permanentă, iar pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, la **alin.(6)** textele redată cu liniuțe trebuie scrise fie succesiv, fie marcate cu litere mici ale alfabetului. Observația este valabilă și pentru **art.43 alin.(1)**.

20. La **art.26 alin.(10)**, semnalăm că expresia „secretarul Consiliului local” este greșită, norma urmând să se refere la secretarul comunei, orașului, municipiului sau subdiviziunii administrativ-teritoriale.

Totodată, expresia „art.20 lit.a” trebuie redată sub forma „art.20 lit.a)”.

21. La **art.36 alin.(1)**, pentru evitarea repetiției, este necesară eliminarea sintagmei finale „Pe ștampilele de vot se va inscripționa cuvântul „VOTAT”, scris cu majuscule”, deoarece un text cu redactare similară constituie alin.(2) al aceluiași articol.

22. La **art.41 alin.(2)**, rândul 3, pentru accentuarea caracterului imperativ al normei, dar și pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, care dispun utilizarea verbelor la timpul prezent, propunem înlocuirea sintagmei „se vor asigura” cu expresia „se asigură”.

23. La **art.42 alin.(2)**, pentru un spor de rigoare în redactare, propunem înlocuirea conjuncției „Dacă” cu expresia „În situația în care”, mai adecvată în context.

Propunerea este valabilă și pentru textele de la **lit.b)** și **d)** din cuprinsul **alin.(14)** al **art.48**.

La **alin.(25)**, expresia „În situațiile de la alin.24” propunem să fie redată sub forma „În situațiile prevăzute la alin.(24)”.

24. La **art.47 alin.(1)**, semnalăm că trimiterile la art.47 este greșită, deoarece textul face parte chiar din cuprinsul acestui articol. De aceea, este recomandată revederea textului și reformularea corespunzătoare a părții de debut a acestuia.

25. La **art.48 alin.(1)**, pentru acuratețea exprimării, recomandăm înlocuirea expresiei „conform Art.47 alin.2)”, cu expresia „potrivit art.47 alin.(2)”. Observația este valabilă și pentru **alin.(5)**, iar scrierea cu inițială mică a abrevierii „Art.” este valabil pentru toate celelalte situații similare din cuprinsul propunerii legislative.

La **alin.(5)**, teza a doua trebuie redată în continuarea primei teze pentru a nu apărea ca un nou alineat, deoarece în acest caz textul ar trebui numerotat, iar cuvântul „mandat” din rândul 3 trebuie înlocuit prin cuvântul „mandatul”.

De asemenea, la **lit.b)** a **alin.(5)**, pentru acuratețea exprimării normative, este necesar ca expresia „criteriul de la lit.a)” să fie înlocuită cu expresia „criteriul prevăzut la lit.a)”.

Observația este valabilă și pentru textul de la **lit.e)** a **alin.(8)**, dar și pentru **alin.(12)** și **(13)** ale aceluiași articol.

La **alin.(7)**, apreciem necesară înlocuirea termenului „realizează” cu termenul „întocmește”, mai adecvat în context.

La **alin.(14) lit.b)**, teza a doua apare ca o dispoziție distinctă care necesită a fi identificată prin lit.c), astfel că textele următoare trebuie să fie renumerotate.

26. La **art.50**, norma conform căreia faptele constituie contravenție numai **dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni** este în dezacord cu definiția dată contravenției de Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând, prin interpretare, să schimbe caracterizarea ei juridică. Tocmai pentru a elimina orice confuzie între contravenții și infracțiuni, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin

Legea nr.180/2002 de aprobare a ordonanței s-a introdus precizarea de principiu conform căreia “legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Din acest motiv, este necesară eliminarea din text a sintagmei de mai sus.

27. La **art.51 alin.(1) și (2)**, semnalăm că textele nu sunt corelate cu dispozițiile art.50 care stabilesc contravențiile. Astfel, la **alin.(1)**, lipsesc sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art.50 lit.c), h) și i), contravenția de la lit.f) a art.50 este prevăzută cu două sancțiuni (amendă de la 1000 la 2.500 lei și amendă de la 1.500 la 4.500 lei), iar lit.o) la care face referire alin.(1) și lit.s) la care face referire alin.(2) nu se regăsesc drept contravenții în cuprinsul art.50.

Totodată, propunerea potrivit căreia contravențiile respective se sancționează cu închisoare contravențională este greșită, fiind în contradicție cu dispozițiile art.23 alin.(13) din Constituție, republicată, potrivit căreia **sancțiunea privativă de libertate nu poate fi decât de natură penală**, precum și cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.108/2003 pentru **desființarea închisorii contravenționale**, aprobată prin Legea nr.28/2004.

Referitor la destinația sumelor provenite din amenzi, **alin.(3)** trebuie reformulat, utilizându-se sintagma „Sumele provenite din amenzi se fac venit la bugetul de stat”.

În ceea ce privește **alin.(4)**, menționăm că acesta nu trebuie să se regăsească în cuprinsul art.51. Observația este valabilă și pentru **alin.(10)** al aceluiași articol.

La **alin.(5)**, pentru un spor de rigoare în redactare, textul trebuie să se refere la reprezentanții **împuterniciți** ai Autorității Electorale Permanente.

La **alin.(7)**, întrucât norma are caracter de complinire cu Ordonanța Guvernului nr.2/2001, este necesar ca aceasta să fie redată ca articol separat după articolul 51, urmând ca articolele subsecvente să fie renumerotate în mod corespunzător.

În acest sens recomandăm următoarea redactare a părții introductive a textului:

„Art. ... Dispozițiile referitoare la contravenții prevăzute la art. 50 și 51 se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare ...”.

28. Întrucât prin proiect se dorește instituirea unei proceduri derogatorie de la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, **art.51 alin.(6)** trebuie să precizeze expres legea aplicabilă și termenul în care decizia Autorității poate fi atacată.

De asemenea, semnalăm o neconcordanță între **alin.(6)** și **alin.(8) ale art.51**, deoarece în timp ce **alin.(6)** se referă la **decizia** Autorității care poate fi atacată în instanță, **alin.(8)** se referă la **procesul-verbal** de constatare a contravenției. Se impune corelarea textelor.

29. În ceea ce privește norma de complinire cu Ordonanța Guvernului nr.2/2001, care în prezent constituie **alin.(7) al art.51**, menționăm că aceasta trebuie să constituie o normă distinctă, pentru care propunem următoarea redactare:

„Dispozițiile art.51 alin.(1)-(6) referitoare la contravenții se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

30. Întrucât **alin.(11), (12) și (13) ale art.51** reglementează probleme distincte în raport cu cele referitoare la contravenții, este necesar ca aceste texte să constituie un nou articol al proiectului.

31. La **art.52**, textele care prevăd infracțiuni trebuie să constituie articole distincte.

La **alin.(10)**, textul care debutează cu sintagma „Cu aceeași pedeapsă se sancționează ...” trebuie să constituie articol distinct, întrucât reprezintă o altă infracțiune.

De asemenea, întrucât în cuprinsul **alin.(1) și (2)** s-a prevăzut că tentativa se pedepsește, pentru evitarea repetării este necesară eliminarea textului final „Tentativa la infracțiunile prevăzute la **alin.(1) și (2)** se pedepsește”.

32. La **art.53 alin.(2)**, semnalăm că trimiterile la **art.51 lit.s)** și la **art.53** sunt greșite, motiv pentru care recomandăm revederea textului și reformularea corespunzătoare a acestuia.

33. La **art.54**, norma privind intrarea în vigoare a legii trebuie reformulată, expresia „în termen de 6 luni” urmând a fi înlocuită cu expresia „la 6 luni”, deoarece aceasta exprimă o dată certă.

De asemenea, în acord cu prevederile art.11 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, expresia „Partea I” trebuie eliminată.

34. La **art.56**, pentru un spor de rigoare normativă, textul trebuie reformulat, astfel:

„Art.56. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.887 din 29 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art.26-29 referitoare la Autoritatea Electorală Permanentă”.

Cu privire la exceptarea de la abrogare a respectivelor articole, apreciem că pentru sistematizarea legislației și crearea unui cadru normativ unitar în această materie ar fi fost recomandat ca aceste texte să fie preluate în cadrul proiectului, urmând ca Legea nr.373/2004 să fie abrogată în întregime.

35. Proiectul ar trebui să cuprindă un articol distinct care să consacre apartenența anexelor la lege.

Semnalăm că proiectul nu este însoțit de anexele la care acesta face referire.

/ **PREȘEDINTE**

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. *10.14/27.02.2004*